

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Petry Kumové: „*Vliv subkulturní ideologie hardcoru na výběr zaměstnání hardcoristů – veganů*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2011, 58 s. včetně příloh

Petra Kumová se ve své práci zabývá problematikou subkultur mládeže, konkrétně hardcorovou subkulturou etablovanou v pražském prostředí. Na základě kvalitativního, v podstatě etnografického výzkumu, si klade otázku, do jaké míry ovlivňuje subkulturní ideologie hardcoru výběr zaměstnání členů pražské hardcorové scény, resp. jak je napětí mezi hardcorovou subkulturní ideologií a hodnotami a normami majoritní společnosti v tomto kontextu prožíváno, vyjednáváno a jaké strategie jsou užívány k jeho překonání. S ohledem na znalost pražské scény se pak zaměřila také na to, jak se v tomto ohledu projevuje veganství, jako jedno z jejích specifíků.

Práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část, a přestože je kladen primární důraz na část empirickou, teoretická část je integrální součástí předkládaného textu. Autorka v teoretické části pracuje jak s pramennou, tak teoretickou-přehledovou literaturou, díky čemuž si připravuje prostor pro řešení výzkumných otázek v následující empirické části. Nejprve představuje koncepty, s nimiž bude dále pracovat (subkultura, scéna, subkulturní ideologie a kapitál) a následně prezentuje subkulturní ideologii hardcoru a stručnou historii této subkultury v českém prostředí. Po teoretické stránce je práce dobře ukotvena, autorka se neuchyluje pouze k soupisu definic jednotlivých pojmů, ale ukazuje, v čem a jak jsou pro její práci podstatné. Drobnou výjimku představuje koncept subkultur mládeže, resp. mládí jako diskursivního konceptu (s. 10-11), s nímž autorka již dále nepracuje. To považuji trochu za škodu, protože vzhledem k věku informátorů by jeho užití jako dalšího interpretačního rámce pro deklarované strategie dodalo práci další rozměr.

Empirická část se nejprve věnuje metodologii a reflexi výzkumu (s. 21-24). Zde bych chtěl ocenit autorčinu explicitní reflexivitu, která výzkumu dodává na transparentnosti. Ačkoliv primární metodou sběru dat byla polostrukturovaná interview, s ohledem na etnografický charakter výzkumu autorka využila i zúčastněného pozorování a analýzu dokumentů (v tomto případě fanzinů produkovaných sledovanou subkulturou). Využití těchto technik autorce umožnilo hlubší porozumění zkoumané problematice, jak je patrné zejména v případě pojednání genderových stereotypů (s. 31) nebo ekologie (s. 31-32).

Jádro práce pak tvoří tři kapitoly. V první z nich autorka představuje specifika subkulturní ideologie pražské hardcorové scény, tak jak je vnímají její informátoři. V druhé se věnuje vlivu této ideologie na výběr zaměstnání členů pražské scény a deklarované strategie využívané k vyrovnávání se s rozparem mezi touto ideologií a hodnotami majoritní společnosti a ve třetí části se pak zaměřuje na vliv veganství. Za stěžejní a analyticky nejbohatší považují druhou část. Autorka se v ní neuchyluje k pouhé reprodukci výpovědí informátorů na základě předem dané struktury otázek polostrukturovaného rozhovoru. Naopak zde představuje stěžejní momenty, které členové pražské hardcorové scény při výběru zaměstnání zohledňují (formu podniku, dress code, sexismus, hierarchizaci a budování kariéry) a strategie, pomocí kterých se vyrovnávají s problémy, které se s nimi pojí. Dochází přitom k závěru, že předpokládaný rozpor mezi hodnotami a normami majoritní společnosti a hardcorovou ideologií se informátorům daří s využitím specifických strategií překonávat a tudíž nelze striktně hovořit o dvou rozdílných světech (s. 54).

Druhé dvě části jsou oproti této části poněkud upozaděné. U první je to pochopitelné vzhledem k tomu, že primárně představuje referenční rámec, vůči kterému se druhá část vymezuje. U třetí části je trochu škoda, že se věnuje pouze deklaratorní stránce vlivu veganství. Postrádám v ní pojednání, jak se veganství reálně projevuje při výběru zaměstnání a jaké strategie jsou přitom užívány (podobně jako tomu bylo v části druhé).

Po formální stránce mohu práci vytknout pouze málo. Práce je dobře strukturována a je napsána čtivým stylem. Pouze na několika málo místech se autorka nechává unést a užívá některé nepřilíživé formulace, např. „největší peklo“ (s. 45) nebo „pendlují“ (s. 52). Ocenit je třeba také fakt, že ačkoli autorka práci nepsala ve svém rodném jazyce, vyskytuje se v ní pouze minimum pravopisných chyb.

Jako vedoucí práce musím také zohlednit velké nasazení, s nímž autorka k práci přistupovala, její píli a samostatnost, s níž se práci věnovala.

Celkově se domnívám, že autorka jednoznačně prokázala schopnost vědecky zpracovat zkoumaný problém, a to do té míry, že po standardních úpravách by práci bylo vhodné publikovat ve formě studie v některém z odborných časopisů. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze 13.1.2012

Mgr. Martin Heřmanský